

ประกาศกระแสพระบรมราชโองการ

เรื่องตั้งคนจับผู้ร้ายตอบวางเพลิงทั้ง

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า เมื่อก่อนจะเสด็จพระราชดำเนินทรงกระทำ และเวลาเสด็จประทับอยู่ ณ กรุงเก่า ได้เกิดเพลิงไหม้หลายราย เมือง ๆ ใกล้เคียงกันได้ทรงพระกรุณาฯ กำชับให้ตามกระหรวง พระนครบาด ให้ได้ส่วนและจัดการระวังโดยทั่วถึง ก็ยังมีเหตุได้เมือง ๆ ดังนี้

ตามเหตุการณที่เจ้าพนักงานสืบสวนได้นั้น ไฟที่ไหม้ก็เกิดจากบ้านคน เป็นไฟที่จับตุ๊กต้างเจ้าบ้านจุด แต่จับตัวยังไม่ได้ ไฟที่เกิดบ้านเดือนภรรยาหลวงฤทธิ์ (พูด) ได้ความว่าผู้เช่าโรงโกธเจ้าของโรง แกล้งตั้งตะเกียงไว้ข้างมุ้งเพื่อจะให้เพลิงไหม้คนร้ายรายนี้ได้ตัวไว้แล้ว แต่ไฟบางรายเกิดขึ้นด้วยความประมาทของผู้เช่าที่จริง ๆ ก็มี

โดยมาก เป็นแต่สงสัยว่ามีผู้ร้ายตอบทั้งไม่ได้ค่าเงินชดเชยก็มี

เพื่อจะป้องกันเหตุการณอันตรายด้วยเพลิงทั้งเพลิงจุดนั้น ทรงพระราชดำริห์ไว้ว่า ถ้ากำลังพลกระแจะระบับไม่อยู่ จะให้กรมทหารบกทหารเรือออกลาดตระเวนและสอดแนมจับตัวผู้ร้ายทั้งไฟให้จงได้ ผู้บัญชาการทหารบกทหารเรือได้เตรียมการไว้พร้อมแล้ว

อนึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า ถ้าเจ้าบ้านเจ้าเรือนถูกคนผู้ใดจับผู้ร้ายทั้งเพลิงได้ให้นำมาส่งยังกระหรวงนครบาด ฤฯ จะนำมาส่งกรมบัญชาการกรมทหารเรือ กรมพระตำรวจก็ได้ ให้กรมที่รับคนซึ่งสงสัยว่าเป็นคนร้ายนั้นนำความขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาให้ทรงทราบ และส่งไปพิจารณาถึงศาลตามกระหรวง เมื่อพิจารณาได้ความว่าเป็นคนร้ายทั้งเพลิง จะพระราชทานรางวัลแก่ผู้จับเป็นเงิน ๓๐๐๐ บาท จะตั้งพระราชอาญาผู้ทั้งเพลิงถึงสาหัส

แต่การป้องกันเช่นนี้เป็นส่วนเฉพาะไฟทั้งไฟจุด ฝ่ายการป้องกันไฟซึ่งเกิดขึ้นด้วยความประมาทนั้น หาป้องกันด้วยวิธีที่โปรดเกล้าฯ ให้จัดการนี้ไม่ได้

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศตักเตือนเจ้าของบ้านเรือน และผู้ที่เช่าเรือนโรงท่ามาหากินโดยสุจริต ให้ตั้งใจ

รวัง บ้อง กัน ใน การ ที่ จะ จุด เพลิง ติด เพลิง เพื่อ
 ทำ กิจการ ฤๅ ฮาไศรย แสง สว่าง อย่า ให้ ไฟ
 นั้น อยู่ ใน ที่ ล้อ แหตม ฤๅ ใช้ ภาชนะ อัน ไม่ ควร จะ
 ตาม จะ ก่อ เพลิง ซึ่ง อาจ จะ ถูก ตาม ไป ที่ อื่น
 ฤๅ ต้ม แต้ก ทำ ตาย ได้ ง่าย เมื่อ ตาม เพลิง ไว
 แห่ง ไต ให้ รวัง ผูก ใจ ที่ แห่ง นั้น เมื่อ ดั้น ชูระ
 แด้ว ให้ ตบ เสี้ย ให้ หมัด เชื้อ อย่า ทิ้ง ไว โดย
 ความ มก ง่าย ถ้า เจ้า ของ บ้าน เจ้า ของ ทรพัย
 รวัง เพลิง ที่ ติด ตาม ไว และ คอย ล้อ ต แนม จับ
 คิว ผู้ ร้าย ซึ่ง ส่ง ไสย ว่า จะ มา จุด มา วาง เพลิง
 ประ กอบ กับ การ ซึ่ง เจ้า พนักงาน จะ ถาด ตระ เวณ
 รวัง รักษา ไฟ ที่ ใหม่ เนื่อง ๆ นี้ คง จะ ส่ง บ
 ได้ เป็น แท้ ให้ ผู้ ซึ่ง ได้ ทราบ หมาย ประกาศ
 บอก เด่า ต่อ ๆ กัน ไป ให้ ประพฤติ ตาม กระ
 แด้ว พระ บรม ราช โอง การ ซึ่ง ได้ ทรง พระ กรุณา
 โปรด เกด้า ๑ ให้ ประกาศ มา นี้ ทุก ประการ
 ประกาศ ตั้งแต่ เวลา เสด็จ พระ ราช ดำ เนิร กลับ
 กรุง เทพ ๑

วันที่ ๑๐ มกราคม วันขึ้นปีใหม่ ค.ศ. ๑๒๕

เป็นวันที่ ๑๓๘๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้ ข

ประกาศกระทรวงพระนครบาล

พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงนครสวรรค์วรพินิต
 เสนาบดีกระทรวงนครบาล ขอประกาศให้
 ทราบทั่วกันว่า

ในเดือน ธันวาคม และเดือน มกราคม เป็น ระบุ
 หมาย ตาม ว่าว พัด จัด เดือน กุมภาพันธ์ เดือน
 มีนาคม และ เดือน เมษายน เป็น ระบุอื่น จัด
 บ้าน เรือน ไบไม้ และ ทรัพย์ สิ่ง ทั้ง ปวง แห่ง ถ้า
 ราษฎร เจ้า ของ บ้าน เรือน ประมาณ ที่ อาจ เกิด เพลิง
 ใหม่ บ้าน เรือน ขึ้น ได้ โดย ง่าย เพราะ เช่น นั้น ใน
 สัมมัย นี้ จึง ได้ เกิด เพลิง ใหม่ บ้าน เรือน ขึ้น โดย ใกล้เคียง
 กระชั้น วัน กัน เนื่อง ๆ และ เมื่อ มี เพลิง ใหม่ ขึ้น
 คราว ไต คน พาด ผู้ ประพฤติ ชั่ว ก็ ถือ เอา ไอ ภาศ
 เวลา ชุลมุน ที่ เจ้า ของ ทรพัย ชน ทรัพย์ สิ่ง ของ
 เข้า ช่วย ชน หรือ เข้า ตัก และ เข้า แย่ง ดวย เอา ไป
 เป็น อาณา ประโยชน์ เจ้า พนักงาน จับ กุม
 คน ร้าย ใน คราว เพลิง ใหม่ ได้ คราว ละ หลาย ๆ คน
 ทุก คราว มา และ คน ร้าย ชนิด นี้ ใช้ แด้ว ตัก แย่ง ดวย
 คราว ชุลมุน เท่า นั้น ยัง พยายาม ดอบ วาง เพลิง
 ทั้ง ที่ จะ ให้ ใหม่ ขึ้น เป็น โอกาส ซึ่ง จะ กระทำ
 การ ตัก แย่ง นั้น อีก จึง ได้ มี การ ดอบ วาง
 เพลิง ทั้ง ต่อ เนื่อง กับ คราว เพลิง ใหม่ ใหญ่ ๆ ทุก
 คราว มา คน ร้าย ชนิด นี้ เป็น คน พาด สำมาญ
 ยิ่ง นึก ด้วย กระทำ การ อัน ตราย แก่ ชีวิต และ
 ทรัพย์ สัมบัติ ของ ชน ทั้ง ปวง เป็น อัน มาก แด้ว
 ก่อน มา ก็ได้ ทรง พระ กรุณา โปรด เกด้า ๑ ให้
 ประกาศ กำหนด พระ ราช ทาน รางวัด แก่ ผู้ จับ หรือ
 ผู้ แจ้ง ความ ใน เรื่อง ผู้ ร้าย ดอบ วาง เพลิง ทั้ง มี
 ข้อ ความ แจ้ง อยู่ใน ประกาศ วันที่ ๑๒ มกราคม
 วันขึ้นปีใหม่ ค.ศ. ๑๒๕ นั้น แด้ว สัมควร ที่ ชน
 ทั้ง ปวง จะ หมั่น รักษา บ้าน เรือน และ ระบุ